Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2026/5419

16.10.2026.

PADOMES IETEIKUMS

(2026. gada 9. oktobris),

ar ko Grieķijai ļauj novirzīties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kurus noteikusi Padome saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana)

(C/2026/5419)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ([1]), un jo īpaši tās 26 pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

(1) Regula (ES) 2024/1263 kopā ar grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 ([2]) un grozīto Padomes Direktīvu 2011/85/ES ([3]) ir ES ekonomikas pārvaldības sistēmas galvenie elementi. Sistēmas mērķis ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Tā veicina valstu atbildību un tajā ir likts uzsvars uz vidēju termiņu apvienojumā ar noteikumu efektīvu un saskaņotu izpildi.

(2) Neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi, kas noteikti Padomes ieteikumā saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 17. panta 1. punktu, 19. vai 20. pantu, ir vienīgā ar darbību saistītā atsauces vērtība ikgadējai fiskālajai uzraudzībai katrā dalībvalstī, un tie ir arī ekonomikas pārvaldības sistēmas centrālais elements. Padomes ieteikumā noteiktie neto izdevumu maksimālie pieauguma tempi nosaka budžeta ierobežojumu, kurš attiecas uz četriem vai pieciem gadiem un kura pamatā ir četru gadu korekcijas periods, ko ir iespējams pagarināt par papildu laikposmu, kas nepārsniedz trīs gadus.

(3) Sistēma nodrošina iespēju noteikumus piemērot elastīgi, ja ārkārtēji apstākļi, ko dalībvalstis nevar kontrolēt, rada būtisku ietekmi uz publiskajām finansēm saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 26. pantu ("valsts izņēmuma klauzulas"). Tādā gadījumā pēc dalībvalsts lūguma un Komisijas ieteikuma, kura pamatā ir tās veiktā analīze, Padome var četru nedēļu laikā pēc Komisijas ieteikuma pieņemt ieteikumu, kas ļauj dalībvalstij novirzīties no neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, ko tai noteikusi Padome, ja (i) pastāv ārkārtēji apstākļi, kurus dalībvalsts nevar kontrolēt, (ii) tie rada būtisku ietekmi uz attiecīgās dalībvalsts publiskajām finansēm, (iii) šāda novirzīšanās neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā. Padomei jānosaka laika ierobežojums šādas novirzes piemērošanai.

(4) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls izaicinājums Eiropas Savienībai. Komisija ir aicinājusi dalībvalstis koordinēti pieprasīt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšanu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu ([4]), un Eiropadome 2025. gada 6. marta sanāksmē atzinīgi novērtēja šo priekšlikumu.

([1]) OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30).
([3]) Padomes Direktīva 2011/85/ES (2011. gada 8. novembris) par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L 306, 23.11.2011., 41. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).
([4]) Komisijas paziņojums "Iespējas rašana palielināt aizsardzības izdevumus Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros", Brisele, 19.3.2025., C(2025) 2000 *final*.

(5) Pēc Grieķijas lūguma Padome 2025. gada 8. jūlijā pēc Komisijas ieteikuma pieņēma ieteikumu, kas ļauj Grieķijai novirzīties no ieteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem attiecībā uz aizsardzības izdevumu palielinājumu ([5]). Šīs elastības mērķis ir atvieglot pāreju uz augstāku aizsardzības izdevumu līmeni, ar noteikumu, ka tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā.

(6) Komisija 2026. gada 3. jūnija paziņojumā paziņoja, ka valsts izņēmuma klauzulas darbības jomu varētu paplašināt, lai iekļautu pasākumus, par kuriem dalībvalstis nolēmušas pēc 2026. gada 28. februāra un kuri stiprina Eiropas energosistēmas strukturālo noturību un paātrina atteikšanos no fosilā kurināmā (turpmāk – "enerģētiskās drošības pasākumi") ([6]). Komisija 2026. gada 18. augustā publicēja paziņojumu ar papildu norādījumiem dalībvalstīm par enerģētiskās drošības pasākumu papildu elastības tvērumu un struktūru ([7]). Lai garantētu, ka netiek apdraudēta fiskālā stabilitāte, un lai ierobežotu nepieciešamo fiskālās korekcijas palielinājumu turpmākajos laikposmos, pašreizējais ierobežojums 1,5 % apmērā no IKP paliek nemainīgs un attiecas gan uz aizsardzības, gan enerģētikas jomā paredzēto elastīgumu. Turklāt enerģētiskās drošības pasākumiem piešķirtajai elastībai nevajadzētu pārsniegt 0,3 % no IKP gadā, savukārt šo pasākumu kumulatīvajai elastībai līdz 2028. gada beigām nevajadzētu pārsniegt 0,6 % no IKP.

(7) Grieķija 2026. gada 6. augustā iesniedza Padomei un Komisijai lūgumu pagarināt valsts izņēmuma klauzulas piemērošanu, lai iekļautu papildu pasākumus enerģētiskās drošības uzlabošanai. Savā pieprasījumā Grieķija uzsver sekas, ko rada militārās darbības Persijas līcī, kuras apdraud Eiropas ilgtermiņa enerģētisko drošību. Šī situācija ir ārkārtējs apstāklis, ko dalībvalsts nevar kontrolēt, un tās dēļ ir ievērojami jāpalielina valdības izdevumi, lai samazinātu atkarību no importētā fosilā kurināmā un neaizsargātību, kas saistīta ar to, un tādējādi veicinātu enerģētisko drošību.

(8) Savā pieprasījumā Grieķija iesniedz sākotnējo sarakstu ar plānotajiem valsts finansētajiem enerģētiskās drošības pasākumiem, kuriem ir tieša ietekme uz budžetu, par kuriem lēmums pieņemts pēc 2026. gada 28. februāra un kuru mērķis ir samazināt atkarību no importētā fosilā kurināmā un stiprināt Eiropas drošību. Paredzētie pasākumi atbalsta investīcijas, piemēram, fotoelementu paneļos, tīras enerģijas uzkrāšanā, siltumsūkņos un ūdenssildītājos, sabiedrisko ēku un infrastruktūras energorenovācijā, kā arī dzelzceļa sistēmas uzlabošanā. Pamatojoties uz sākotnējo novērtējumu, šie paredzētie pasākumi varētu ietilpt enerģētiskās drošības elastības jomā. Šis sākotnējais novērtējums neskar turpmākos attiecināmības novērtējumus, kas jāveic Komisijai. Pasākumiem vajadzētu būt mērķtiecīgiem un izmaksu ziņā lietderīgiem, un tiem vajadzētu būt izstrādātiem tā, lai maksimāli palielinātu ietekmi attiecībā uz to ieguldījumu dekarbonizācijā un/vai enerģijas ietaupīšanā. Attiecīgā gadījumā būs jāņem vērā arī saistītās infrastruktūras vajadzības, jo īpaši jauna vai modernizēta tīkla jauda.

(9) Komisija savas regulārās fiskālās uzraudzības ietvaros veiks attiecināmības novērtējumu attiecībā uz konkrētu pasākumu tvērumu, papildināmību un mērķtiecību/izmaksu lietderību, kā arī to ietekmi uz budžetu, jo īpaši, lai noteiktu elastību no enerģētiskās drošības pasākumiem, kas būtu jāņem vērā, nosakot kontroles kontu Grieķijai un novērtējot atbilstību ieteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem.

(10) Šajā nolūkā Grieķijai divreiz gadā būtu jāiesniedz Komisijai saraksts ar konkrētiem enerģētiskās drošības pasākumiem, kurus tā uzskata par atbilstīgiem elastīgumam saskaņā ar valsts izņēmuma klauzulu, un jāsniedz pierādījumi par to atbilstību un ietekmi uz budžetu. Šāda regulāra ziņošana par enerģētikas pasākumiem būs daļa no fiskālās uzraudzības procesa, kas notiek divas reizes gadā. Pavasara ziņojumos būtu jāiekļauj pasākumi un to budžeta izmaksas par iepriekšējo gadu un to prognozes kārtējam gadam, savukārt rudens ziņojumos būtu jāiekļauj pasākumi kārtējam gadam, kā arī pasākumi nākamajam gadam, kas ir pieņemti vai ticami paziņoti pietiekami detalizēti. Tas ļaus Komisijai savā fiskālajā uzraudzībā ņemt vērā konkrētus pasākumus enerģētiskās drošības uzlabošanai, nepārsniedzot attiecīgi maksimālās gada (0,3 % no IKP) un kumulatīvās (0,6 % no IKP) robežvērtības.

([5]) Padomes Ieteikums (2025. gada 8. jūlijs), ar ko Grieķijai ļauj novirzīties no neto izdevumu maksimālā pieauguma tempa, kuru noteikusi Padome saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana) (OV C, C/2025/3965, 20.8.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([6]) Komisijas paziņojums, 2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete (COM(2026) 200 *final*).

([7]) Komisijas paziņojums "Norādījumi dalībvalstīm par valsts izņēmuma klauzulas tvēruma paplašināšanu, ietverot enerģētisko drošību" (OV C, C/2026/4514, 18.8.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4514/oj).

(11) Šis ieteikums aizstāj Ieteikumu C/2025/3965 ([8]).

(12) Šis ieteikums nemaina valdības budžeta deficīta, valsts parāda un neto izdevumu definīcijas un saistītos raksturlielumus. Uz šiem raksturlielumiem balstītie dati Grieķijai jāapkopo un jāpaziņo saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263, Padomes Regulu (EK) Nr. 479/2009 ([9]) un Regulu (ES) Nr. 549/2013 ([10]).

AR ŠO IESAKA:

1. Grieķijai līdz 2028. gadam ir ļauts novirzīties no Padomes ieteikumā C/2025/661 ([11]) noteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem un tos pārsniegt, ja neto izdevumi, kas pārsniedz minētos maksimālos pieauguma tempus, nav lielāki par:

   (i) summu, ko veido:

      (a) (a) aizsardzības izdevumu pieaugums procentos no IKP kopš 2024. gada (atskaites gads);

      (b) atbalsttiesīgo enerģētiskās drošības uzlabošanas pasākumu 2026.–2028. gadam budžeta izmaksas, kas nedrīkst pārsniegt 0,3 % no IKP gadā un 0,6 % no IKP kumulatīvā izteiksmē tajā pašā laikposmā;

   (ii) kopējo novirzi, kas pārsniedz neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, ne vairāk kā 1,5 procentu no IKP apmērā.

2. Laikā pēc 2028. gada Grieķija vēl drīkst pārsniegt neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus, kas noteikti Padomes ieteikumā saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 17., 19. vai 20. pantu, vai no tiem novirzīties, ja neto izdevumi, kas pārsniedz šos maksimālos pieauguma tempus, ir saistīti ar tāda militārā ekipējuma piegādi, par kuru līgumi ir noslēgti pirms 2028. gada beigām, un ja neto izdevumi nepārsniedz iepriekš noteikto vispārējo ierobežojumu.

3. Ievērojot Regulas (ES) 2024/1263 22. panta 7. punktu, novirzes no Padomes noteiktajiem neto izdevumu maksimālajiem pieauguma tempiem, kuras ir pieļaujamas saskaņā ar šo ieteikumu, netiks iegrāmatotas Grieķijas kontroles kontā kā debets.

4. Lai garantētu papildu izdevumu pareizu iegrāmatošanu, Grieķija iekļauj faktiskos un plānotos datus par kopējiem aizsardzības izdevumiem (*COFOG 02*. nodaļa), tostarp aizsardzības investīcijām (*COFOG 02*. nodaļa, *P.51*), un visiem izdevumiem, kas jāfinansē no *SAFE* aizdevumiem, kuri nav ietverti *COFOG 02*. nodaļā:

   (a) par laikposmu no 2021. gada līdz T-1 gadam (T gads ir kārtējais gads), kad tā sniedz Komisijai (*Eurostat*) ziņojumus saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 479/2009;

   (b) par laikposmu no 2021. gada līdz T gadam (kārtējais gads) valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos un gada progresa ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. panta 1. punktu, 15. pantu un 21. panta 1. punktu;

   (c) par T gadu (kārtējais gads) un T+1 gadu budžeta plāna projektos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 473/2013 ([12]).

([8]) Padomes Ieteikums (2025. gada 8. jūlijs), ar ko Grieķijai ļauj novirzīties no neto izdevumu maksimālā pieauguma tempa, kuru noteikusi Padome saskaņā ar Regulu (ES) 2024/1263 (Valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšana) (OV C, C/2025/3965, 20.8.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3965/oj).

([9]) Padomes Regula (EK) Nr. 479/2009 (2009. gada 25. maijs) par to, kā piemērot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam pievienoto Protokolu par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru (OV L 145, 10.6.2009., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 549/2013 (2013. gada 21. maijs) par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/2025-09-01).

([11]) Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Grieķijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/661, 10.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/661/oj).

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 473/2013 (2013. gada 21. maijs) par to eurozonas dalībvalstu ekonomiskās un budžeta uzraudzības pastiprināšanu, kurās ir vai kurām draud nopietnas finanšu stabilitātes grūtības (OV L 140, 27.5.2013., 1. lpp.).

5. Lai garantētu pareizu uzskaiti, Grieķijai 2026.–2028. gadā ir jāziņo Komisijai par konkrētiem pasākumiem enerģētiskās drošības uzlabošanai šā ieteikuma nolūkā. Ziņojot Komisijai par šiem konkrētajiem pasākumiem, būtu jāievēro ziņošanas veidne, kas Komisijai jāiesniedz, tostarp informācija par īstenošanas stāvokli, pierādījumi par to attiecināmību, un tie būtu jākvantificē pārredzamā un piesardzīgā veidā. Ziņošana ir jāveic divas reizes gadā, pavasarī – līdz 15. aprīlim un rudenī saistībā ar budžeta plānu projektiem – līdz 15. oktobrim.

Šis ieteikums ir adresēts Grieķijas Republikai.

Luksemburgā, 2026. gada 9. oktobrī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

S. HARRIS